

Вітаємо ювілярів

Цього року соціологічна громадськість України вітала з ювілейними датами трьох зна-них у нашій країні науковців – Ольгу Миколаївну Балакіреву, Віля Савбановича Бакірова та Людмилу Миколаївну Герасіну.

Редакційна рада та редколегія «Українського соціологічного журналу» щиро вітає юві-лярів та зичить їм міцного здоров'я, благополуччя, творчих успіхів, нових досягнень у справі розвитку соціологічної науки та освіти в нашій країні.

З вітаннями до ювілярів на сторінках нашого журналу звертаються також їхні колеги та друзі.

Першою святкувала свій ювілей член Правління Соціологічної асоціації України, кандидат соціологічних наук, завідувачка відділу моніторингових досліджень соціально-економічних трансформацій ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», голова правління ГО «Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка», голова правління ГО «Центр “Соці-альний моніторинг”», головний редактор наукового журналу «Український соціум» Ольга Миколаївна Балакірева.

О. М. Балакірева народилася 4 червня 1956 року на ст. Великий Луг Іркутської області (Росія). У 1957 році вона із сім'єю переїхала до Харкова, де у 1973 році закінчила загальноосвітню школу № 65, а з 1973 року по 1978 рік була студенткою механіко-математичного факультету Харківського державного університету імені О.М. Горького, який закінчила за фахом «математик, викладач математики». Із серпня 1978 року по січень 1979 року О. М. Балакірева викладала математику в СШ № 127 м. Харкова. З 1979 року по 1988 рік вона працювала секретарем Жовтневого районного комітету комсомолу м. Харкова, секретарем Харківського міського комітету комсомолу, секретарем Харківського обкому комсомолу.

У жовтні 1988 року вона вступила до аспірантури кафедри соціології Інституту молоді (м. Москва), яку закінчила у грудні 1991 року за спеціальністю «соціальна структура, соціальні інститути та спосіб життя». У цьому ж році О. М. Балакірева проходила стажування за спеціальністю в університеті Суррея (Ве-

ликобританія). З вересня 1989 року по січень 1990 року Ольга Миколаївна навчалася на соціологічних курсах при Радянській соціологічній асоціації. У листопаді 1991 року вона захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук за темою: «Освітній шлях вікової когорти в індустріальному регіоні». З грудня 1991 року по 1999 рік О. М. Балакірева працювала в Державному інституті проблем сім'ї та молоді (тоді – УкрНДІ проблем молоді) завідувачкою лабораторії

соціологічних досліджень, керівником центру соціологічних досліджень, заступником директора. З 1999 року вона є головою правління ГО «Центр “Соціальний моніторинг”», а з 2005 року – ГО «Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка». Продовжуючи справу свого колеги О.О. Яременка, Ольга Миколаївна не тільки примножила традиції, але й привнесла свіжий струмінь і творчий підхід у фундаментальні розробки складних соціально-економічних проблем українського суспільства. З 2005 року вона очолює відділ моніторингових досліджень соціально-економічних трансформацій ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». З того ж року О.М. Балакірева є головним редактором наукового журналу «Український соціум».

З 2015 року по теперішній час вона є членом Міжвідомчої комісії з питань охорони дитинства при Міністерстві соціальної політики України. О.М. Балакірева є керівником проектів в Україні таких міжнародних досліджень, як Світове дослідження цінностей (World Values Survey, WVS), Дослідження європейських цінностей (European Values Study, EVS), «Здоров'я та поведінкові орієн-

тації учнівської молоді» (НВНС), «Європейське опитування учнівської молоді щодо вживання алкоголю та інших наркотичних речовин - ЕСПАД» (ESPAD).

Ольга Миколаївна має більш ніж 25-річний досвід проведення досліджень щодо актуальних проблем сім'ї, дітей, підлітків та молоді, зокрема дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, що живуть та працюють на вулиці, підлітків-РКС, підлітків-СІН, ВПО.

У Ольги Миколаївни багатий досвід участі у закордонних наукових заходах, які проходили в Іспанії, Лівані, Польщі, Австрії, Намібії, Катарі, Великобританії, Швейцарії, Хорватії, на Кіпрі, в Португалії, Росії, США, Шотландії, Швеції, Канаді та інших країнах. Вона є автором понад 170 наукових праць.

О.М. Балакірева бере активну участь у робочих зустрічах, конференціях, "круглих столах", семінарах, присвячених актуальним соціально-економічним та суспільно-політичним проблемам України, у підготовці проєктів Законів України, щорічних доповідей Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні, виступає на провідних українських телеканалах з презентаціями результатів соціологічних досліджень, здійснених за її керівництва.

Ольга Миколаївна є чи не найактивнішим членом Соціологічної асоціації України. Протягом декількох років вона очолювала Київське регіональне відділення САУ, з 2007 року є членом Правління САУ. За дорученням комі-

сії з професійної етики соціолога – члена САУ вона здійснює експертний аналіз численних вітчизняних та закордонних соціологічних проєктів, які потребують відповідного висновку зазначеної комісії САУ. Ольга Миколаївна внесла чимало пропозицій щодо змін до Статуту САУ. Вона є постійним лектором Шкіл молодого соціолога САУ. Майстер-класи, які вона проводить у межах цих шкіл, відрізняються високим професіоналізмом та завжди викликають велику увагу та зацікавленість слухачів шкіл.

Професійна та громадська діяльність О. М. Балакіревої отримала заслужене визнання з боку держави та соціологічної спільноти нашої країни. У 1999 році О. М. Балакіревої присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки й техніки України», у 2011 році вона отримала вищу нагороду Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України – знак «За наукові досягнення». У 2016 році рішенням Правління САУ вона нагороджена медаллю САУ імені Б. Кістяківського «За видатний внесок у розвиток соціології», що засвідчує визнання її беззаперечних наукових досягнень колегами-соціологами.

Вітаючи Ольгу Миколаївну з ювілеєм, зичимо їй здоров'я, особистого щастя, гарного настрою, нових здобутків у розвитку соціологічної науки в Україні!

*Правління Соціологічної асоціації України,
редколегія та редакційна рада
«Українського соціологічного журналу»*

Соціологія – её призвание и профессия

С Олей Балакиревой мы жили в одном городе (причем по соседству), учились в одном университете (правда, в разные годы), но познакомились только в середине 1980-х годов, когда при Харьковском обкоме комсомола (Оля тогда была одним из его секретарей) по её инициативе была создана социологическая группа. Симпатия, смею надеяться, взаимная возникла уже при нашей первой встрече (видимо, у нас сразу возникло чувство, что мы люди одной крови). Сегодня это не просто симпатия, а прочная, более чем 30-летней выдержки и одновременно очень нежная дружба, которая, вопреки расхожему мнению, всё-таки бывает между женщинами.

Всё, чем занималась и занимается Оля Балакірева, она делала и делает чрезвычайно увлеченно: с увлечением изучала математику,

учась на мехмате Харьковского государственного университета имени А.М. Горького (сегодня мы называем его Каразинским); увлеченно работала со студенческой и школьной молодежью нашего города и области, иницируя новые и новые молодежные проекты, фестивали, форумы, программы. После первого же исследования созданной её усилиями социологической группы она так увлеклась нашей наукой, что это увлечение переросло в настоящую любовь к ней – страстную, порой мучительную, но всё же, я уверена, прекрасную. Я думаю, что уже тогда – в середине 1980-х годов – Ольга Николаевна Балакірева почувствовала, что социология – это её призвание, и решила сделать её своей профессией. И очень хорошо, что так решила. Потому что (я говорю это без всякой лести, поскольку так оно и есть) отечественная

социологическая наука в её фундаментальной и прикладной ипостасях получила прекрасного представителя - настоящего ученого-аналитика, блестящего организатора социологических исследований, замечательного наставника молодежи, начинающей свой путь в нашей науке.

4 июня этого года, поздравляя Олечку Балакиреву с юбилеем, я предложила ей записаться в группу анонимных трудоголиков, поскольку её трудовой энтузиазм просто зашкаливает. Не представляю, как она успевает столько делать: бюджетные и грантовые исследования, пресс-конференции, выступления на радио и телевидении, научные командировки по Украине и за рубеж (мне кажется, что на карте мира уже не осталось ни одной страны, в которой она не побывала), руководство отделом в государственном НИИ и двумя созданными нею социологическими службами, экспертиза чужих проектов по линии комиссии по профессиональной этике Социологической ассоциации Украины, активное участие в работе Правления САУ, выступления на конференциях, семинарах, тренингах, Школах молодого социолога САУ и прочия, и прочия, и прочия.

За всё время нашей совместной работы в Правлении САУ не было случая, чтобы она не только не откликнулась на ту или иную просьбу, поручение (как было, например, с внесением правок в Статут САУ), но и сама не инициировала бы то или иное мероприятие

нашего профессионального сообщества (как, например, взяла на себя и своих коллег по Украинскому институту социальных исследований имени Александра Яременко важную часть исследовательского проекта по теме предстоящего в 2017 году III Конгресса САУ – «Новые неравенства – новые конфликты: пути преодоления»).

Ольга Николаевна Балакирева обладает множеством талантов: талантом ученого, талантом организатора, талантом популяризатора нашей науки, талантом руководителя, талантом преподавателя. Но для меня её главные таланты – это талант любви (Ольга Николаевна прекрасная любящая жена, мама и, я надеюсь, что она не боится этого слова, бабушка) и талант дружбы, которую она дарит мне и многим другим своим коллегам и друзьям вот уже многие годы. Спасибо ей за этот замечательный подарок!

Поздравляя Ольгу Николаевну с юбилеем, я хочу признаться ей в любви и пожелать любви и понимания всех, кто ей близок и дорог!

*Л. Г. Сокурянская – вице-президент
Социологической ассоциации Украины,
доктор социологических наук,
профессор, заведующая кафедрой социологии
Харьковского национального университета
имени В. Н. Каразина*

8 червня 2016 року відсвяткував свій 70-річний ювілей добре відомий в Україні та далеко за її межами науковець - Президент Соціологічної асоціації України, ректор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, академік Національної академії наук України, Заслужений діяч науки і техніки України Віль Савбанович Бакіров.

Наш Президент захопився соціологією ще у 1968 році, коли він, тоді студент Харківського юридичного інституту, познайомився з Оленою Олександрівною Якубою, яку по праву вважають одним із засновників вітчизняної соціологічної науки. У 1972 році В. С. Бакіров став аспірантом Олени Олександрівни, а у 1976 році достроково захистив кандидатську дисертацію за темою «Соціальний контроль як регулятор суспільних відносин».

З 1971 по 1982 рік він працював на кафедрі філософії Харківського інституту радіоелектроніки.

У 1982 році на запрошення О. О. Якуби Віль Савбанович прийшов працювати на кафедру соціології Харківського державного університету імені О. М. Горького (ХДУ). У 1990 – 1994 рр. він був деканом створеного за його ініціативи першого в Україні соціологічного факультету.

У 1991 році В. С. Бакіров захистив докторську дисертацію за темою «Ціннісна свідомість як об'єкт соціологічного аналізу (теоретичні та методологічні проблеми)».

У 1993 році Віль Савбанович організував та очолив кафедру соціальних технологій (тепер – кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій).

У 1993 та 1994 рр. він читав лекції у Болонському та Падуанському університетах, стажувався у департаменті соціології Каліфорнійського університету (Сан-Дієго).

З 1994 р. по 1996 р. В. С. Бакіров працював першим проректором з навчальної роботи ХДУ.

У листопаді 1998 року Віль Савбанович Бакіров був обраний ректором Харківського державного університету імені О. М. Горького (з 1999 р. – Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна). Ще двічі (у

2003 р. та 2010 р.) колектив університету переобирав В. С. Бакірова на посаду ректора.

У 2006 р. В. С. Бакіров був обраний членом-кореспондентом Академії педагогічних наук України, у 2009 р. – членом-кореспондентом Національної академії наук України, у 2012 р. – академіком Національної академії наук України.

В. С. Бакірову належить більш ніж 250 наукових та навчально-методичних праць.

Плідна освітня, наукова та громадська діяльність Віля Савбановича отримала заслужене визнання як у нашій країні, так і далеко за її межами.

В. С. Бакіров – почесний громадянин Харкова (2009), почесний професор Московського державного університету імені М. В. Ломоносова, почесний доктор Київського національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Дніпропетровського національного університету імені О. Гончара, заслужений діяч науки і техніки України (2001), заслужений професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (2008). Віль Савбанович нагороджений Почесною відзнакою голови Харківської облдержадміністрації «Слобожанська слава», відзнаками Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України» (2003), «Петро Могила» (2005), «За наукові досягнення» (2006), медаллю імені К. Д. Ушинського Національної академії педагогічних наук України, вищою відзнакою Болгарської академії наук – медаллю Марина Дринова на стрічці (2005), орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня (2006), Почесною відзнакою НАН України «За наукові досягнення» (2010). Ім'ям В. С. Бакірова названо астероїд 18731 (Vil'bakirov) (2009). У 2016 році рішенням Правління САУ В. С. Бакіров нагороджений вищою відзнакою Соціологічної асоціації України – медалею імені Б. Кістяківського «За видатний внесок у розвиток соціології».

Соціологічна спільнота України, визнаючи беззаперечний авторитет В. С. Бакірова як науковця, організатора соціологічної науки та освіти в нашій країні, на своєму з'їзді у

2002 році обрала його членом Правління САУ. Після драматичних подій у Соціологічній асоціації України, які відбувались у 2004 – 2005 рр. та ледь не призвели до її розколу, саме завдяки зусиллям Віля Савбановича українські соціологи знов об'єдналися і у 2007 році обрали його Президентом САУ. У 2011 р. та 2015 р. В. С. Бакіров був переобраний на цю посаду, причому в 2015 р. для цього були внесені відповідні зміни до Статуту САУ. Тричі обираючи В. С. Бакірова своїм Президентом, соціологічна спільнота нашої країни тим самим віддавала належне його плідній діяльності у цьому статусі.

За роки президентства В. С. Бакірова Соціологічна асоціація України перетворилася на дієву професійну організацію, а її члени на дослідників-однотумців, яких сьогодні об'єднує не тільки фахова діяльність, але й щирі, дружні стосунки. Пожвавили свою роботу регіональні відділення САУ та деякі дослідницькі комітети. В останнє десятиліття за ініціативи Правління САУ та її Президента було підготовлено чимало дослідницьких проектів (серед них такі, як «Євростудент» (2014), Інтернет-опитування випускників соціологічних факультетів та відділень вітчизняних вишів (2015) та загальнонаціональне дослідження «Реформи вищої школи України очима учасників освітнього процесу» (2016)); проведено I (2009) та II (2013) Конгреси САУ, численні загальнонаціональні та міжнародні конференції у Харкові та Києві, Львові та Дніпропетровську, Одесі та Запоріжжі, Миколаєві та Дрогобичі; щорічний конкурс «Молодий соціолог року» в межах Панінських соціологічних читань і ще багато іншого. Помітними подіями в житті Асоціа-

ції, зокрема її регіональних відділень, стали Школи молодого соціолога, які проводились у Луцьку та Дрогобичі, Запоріжжі та Умані, Черкасах та Чернівцях, Івано-Франківську та Ужгороді. В роботі майже всіх Шкіл брав участь В. С. Бакіров, майстер-класи якого завжди викликали великий інтерес у слухачів.

Консолідована позиція Правління САУ, членами якого є представники всіх регіонів України, в тому числі Криму, Донецьку та Луганську, знайшла своє відображення у зверненнях керівництва САУ, зокрема її очільника, до Президента В. Януковича у зв'язку з трагічними подіями листопада 2013 р. та лютого 2014 р.. Соціологічна асоціація була єдиною в Україні науковою спільнотою, яка публічно висловила своє ставлення до тих подій.

Багатовекторність діяльності В. С. Бакірова відбиває багатогранність його особистості, серед численних талантів якої найважливішим є талант людяності. Саме завдяки цьому таланту, як уявляється, протягом багатьох років він залишається лідером славетного колективу Харківського університету, лідером української вищої освіти та науки, лідером соціологічної спільноти нашої країни.

Вітаючи Віля Савбановича з ювілеєм, побажаємо йому міцного здоров'я, оптимізму та натхнення в реалізації головної справи свого життя – вихованні нових і нових поколінь вітчизняної інтелігенції, дієвому сприянні розвитку соціологічної науки та освіти в Україні!

*Правління Соціологічної асоціації України,
редакційна рада та редколегія
«Українського соціологічного журналу»*

Самый редкий талант

70 лет – это, пожалуй, первый юбилей, который отмечают мужчины, сумевшие что-то сделать полезное в этой жизни для людей и своей страны.

То, что удалось сделать за этот срок Вилю Савбановичу Бакирову, удастся очень немногим. Поэтому все многочисленные приветствия и поздравления в его адрес, перечисление сделанного и достигнутого вполне искренни и заслужены. И к этим оценкам, поздравлениям и пожеланиям коллег и друзей нельзя не присоединиться.

Несомненно, Виль Савбанович – настоящий ученый-обществовед. Из немалой плеяды талантливых социологов, философов, психоло-

гов, историков и юристов его выделяет умение объяснить сложные явления и процессы в жизни общества на всем понятном языке (как на украинском, русском, так и английском). А не наоборот, как это зачастую (если не обычно) бывает в профессиональной среде обществоведов, когда всем понятное делается для человека, не причастного к науке, очень сложным и загадочным. Но зато выглядит «глубоко научным».

Виль Савбанович лишен самомнения, саморекламы и, будучи на всех руководящих должностях в науке, больше ценит и рекламирует научные достижения коллег (зачастую даже больше, чем они того заслуживают) и скромно умалчивает о своих личных

достиженнях. Он умеет создавать творческую обстановку, показать таланты других, сам оставаясь при этом в тени.

Талантливых ученых-обществоведов в Украине немало. Многие из них (и это нормально для увлеченного ученого) отличаются высокой и даже завышенной самооценкой своей личной значимости и эгоцентризмом. Организовать их совместную творческую работу – невероятно сложная задача.

Виль Савбанович обладает самым редким талантом в науке (и не только в науке) – талантом организатора. В науке об обществе для этого недостаточно быть даже выдающимся ученым. Надо еще знать жизнь не только по учебникам и книгам. Чем, мягко говоря, грешат очень многие, порой весьма амбициозные современные обществоведы и политики.

Виль Савбанович – ученый-обществовед с большим социальным опытом. Он знает жизнь не по учебнику. Прошел путь от самой

опасной и ответственной на железной дороге рабочей профессии сцепщика вагонов до академика Национальной академии наук Украины и ректора старейшего и самого престижного в Украине университета, вошедшего в мировой рейтинг вузов. Возможно, у него еще тогда, в юности, сформировалось понимание того, что жизнь общества, как непрерывное и безопасное движение поездов, определяется не гениальностью отдельного человека, а согласованной, высокопрофессиональной и ответственной работой всех и каждого участника социального процесса.

От всего сердца хочу пожелать Виллю Савбановичу здоровья, сохранения оптимистического восприятия жизни и творческого долголетия!

*Академик Национальной академии наук
Украины,
директор Института социологии НАН
Украины В. Ворона*

Визнаний лідер соціологічної спільноти України

Наукою № 1 назвав соціологію видатний соціолог ХХ століття Питирим Сорокін, який передбачав широке практичне використання здобутків теоретичної соціології та появу нових соціологічних напрямів. Сучасний американський соціолог Нейл Смерзер наполягає на необхідності широкого впровадження соціологічних знань у діяльність органів влади, що сприятиме підвищенню ефективності управлінських рішень, їхній дієвості. З огляду на це, він підкреслює важливість підготовки кваліфікованих фахівців-соціологів, діяльність яких може змінювати ставлення людей до суспільних явищ, допомагає визначити нагальні проблеми розвитку суспільства та можливі шляхи їхнього вирішення.

Саме в контексті таких тенденцій розвитку світової соціологічної думки й активізації об'єднань соціологів навколо розв'язання актуальних проблем людства розквітає талант науковця, педагога, управлінця в системі вищої освіти, а передусім ргімасоціолога в сучасній Україні – Віля Савбановича Бакірова. Доктор соціологічних наук, професор, академік НАН України, член-кореспондент НАПН України, академік АН вищої школи України, Заслужений діяч науки і техніки України, Президент Соціологічної асоціації України (САУ), ректор Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна В.С. Бакіров відомий серед українства своєю працелюбністю, творчою енергією, цілеспрямованістю, здобутками у науково-дослідницькій і

педагогічній діяльності, послідовною громадянською позицією та відданістю соціологічній науці.

Вивчення особливостей університетської освіти в контексті постіндустріалізму та глобалізації світу, місця і ролі класичних університетів у подальшому інтелектуальному поступі людства, розробка проблем комунікативної парадигми розвитку університетської автономії, впровадження нових інформаційних технологій в освіту засвідчують надзвичайну актуальність, наукову й практичну значущість, спрямованість у майбутнє творчих досягнень В.С. Бакірова. Його теоретичні та емпіричні студії здійснюють помітний вплив на переорієнтацію громадської думки, що демонструє значущість здобутків вітчизняної науки для подальшого розвитку нашого суспільства.

Яскравим прикладом служіння соціологічній науці було створення в 1990 році з ініціативи В.С. Бакірова першого в Україні соціологічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Теперішня його турбота як ректора цього вишу спрямована на поширення досвіду організації навчального процесу за напрямом підготовки “Соціологія” в інших університетах, налагодження тісної співпраці в цій галузі з вищими навчальними закладами України та зарубіжжя.

Під керівництвом Віля Савбановича університет продовжує традицію Харківської соці-

ологічної школи, консолідує зусилля всіх, хто зацікавлений у розвитку соціологічної освіти та науки. Як Президент Соціологічної асоціації України, В. С. Бакіров розширює “соціологічний простір” нашої країни. У цьому аспекті виявився знаменним його приїзд на Прикарпаття та проведення на початку 2016 р. у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника Школи молодого автора, організованої Правлінням САУ.

Провідні соціологи України, які взяли участь у роботі цієї Школи, привнесли в Прикарпатський університет потужний струмінь дослідницької зацікавленості у вирішенні нагальних проблем нашого суспільства. Особливу увагу учасників Школи привернув майстер-клас Віля Савбановича Бакірова “Соціологічний дискурс в українських реаліях”. Обґрунтовуючи зазначену тему, метр вітчизняної соціології зробив акцент на тому, що і як пишуть соціологи, для чого й кому адресують вони результати своїх досліджень, як підвищити ефективність соціологічного аналізу неоднозначних процесів, що відбуваються сьогодні в нашому суспільстві, позбуваючись спрощених підходів до пояснення ситуації, що склалася в умовах інформаційної війни проти України. Звернення Віля Савбановича до університетської спільноти об’єднуватися і співпрацювати для збереження й примноження здобутків у соціально-гуманітарній сфері, у розгортанні соціологічних досліджень, спрямованих на активізацію дій освітянсько-

го загалу в проведенні реформи вищої школи, набуло значення ключового пункту програми Школи САУ, що відбулася в нашому виші.

Наш університет одержує постійну допомогу від Соціологічної асоціації України, науковців Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна і перш за все від Віля Савбановича, за яку ректорат і філософський факультет дуже вдячні. Особливо цінуємо позитивний вплив проведення Школи молодого автора на молодих дослідників у галузі соціології, студентів та аспірантів, представників інших соціогуманітарних спеціальностей. Адже результатами соціологічних досліджень активно користуються у своїй діяльності політологи, економісти, журналісти, представники туристичної галузі та інші науковці та практики. Надзвичайно цінним є досвід Харківської соціологічної школи, яку сьогодні очолює В. С. Бакіров, у дослідженні нагальних проблем сучасного українського суспільства, зокрема перспектив його інтеграції в європейський простір.

Вітаючи Віля Савбановича Бакірова з 70-річним ювілеєм, хочу побажати йому міцного здоров’я, творчого натхнення, усіляких гараздів в особистому та громадському житті, здійснення всіх найсміливіших планів!

Ректор Прикарпатського
національного університету
імені Василя Стефаника І. Є. Цепенда

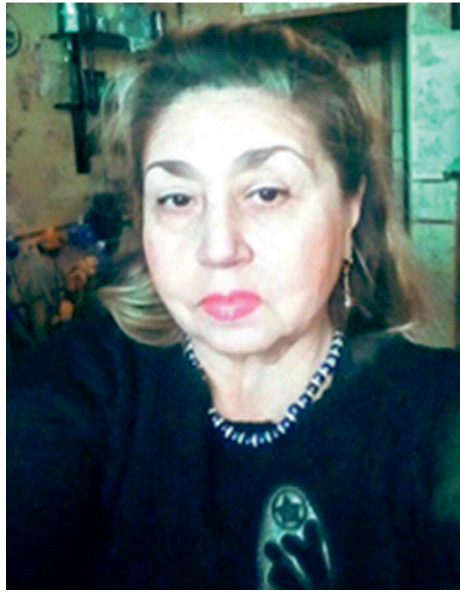
29 серпня 2016 р. свій чудовий ювілей відсвяткувала Людмила Миколаївна Герасіна – відомий в Україні та за її межами науковець, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри соціології та політології Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Людмила Миколаївна народилася у м. Чернівці. У 1978 р. вона закінчила історичний факультет Харківського державного університету імені О. М. Горького; у 2000 р. – Національну юридичну академію України імені Ярослава Мудрого. У 1978–1982 рр. Л. М. Герасіна працювала вчителем історії у школі, викладачем Харківського вищого авіаційно-інженерного училища. З 1982 по 1985 рр. Людмила Миколаївна навчалася в аспірантурі філософського факультету Київського державного університету імені Тараса Шевченка. З 1985 р. по 1992 р. вона працювала асистентом, старшим викладачем, доцентом кафедри соціології та політології Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. З 1992 р. по 1994 р. була докторантом цієї ж кафедри, а з 1995 р. її професором. У 1986 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук за темою «Аналіз ідейно-політичних платформ політичних партій країн Азії та Африки соціалістичної орієнтації». У 1995 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора соціологічних наук за темою «Оновлення сучасної вищої школи в контексті глобальних проблем освіти».

У 2001-2014 рр. Л. М. Герасіна очолювала сектор державно-правової конфліктології НДІ державного будівництва і місцевого самоврядування Національної академії правових наук України (за сумісництвом); нині вона є головним науковим співробітником сектору проблем організації та функціонування органів державної влади.

На всіх посадах Людмила Миколаївна зарекомендувала себе висококваліфікованим фахівцем, умілим організатором і керівником.

Головні напрями наукових досліджень Л. М. Герасіної пов'язані з проблемами теоретичної, праксеологічної та порівняльної політології; галузевими соціологіями (освіти, науки, політики, права, конфлікту); філософії права. Людмила Миколаївна є одним із засновників укра-

їнської наукової школи правової конфліктології, досліджує виклики і кризи української державності, конфліктність парламентаризму та партійної системи, проблеми правової політики, корупції тощо.

Професор Л. М. Герасіна є автором понад 320 наукових і науково-методичних праць, які опубліковані в Україні, Росії, Австрії, США, Чехії. Серед них майже 50

монографій, підручників, хрестоматій, енциклопедичних словників: «Сучасна вища школа за умов реформації освіти» (1993), «Вища школа: реформування в демократичному суспільстві» (1998), «Державні, політичні та громадські діячі України: політичні портрети» (2001), «Конституційно-правові засади становлення української державності» (2003), «Проблеми правової конфліктології: феноменологічний, гносеологічний та праксеологічний аналіз» (2004), «Проблеми влади і права в умовах посттоталітарних трансформацій: міждисциплінарний аналіз» (2004), «Політико-правові інститути сучасності: структура, функції, ефективність» (2005), «Проблеми модернізації політичних систем сучасності» (2008), «Порівняльна політика. Основні політичні системи сучасного світу» (2005, 2009), «Соціологія політики» (2011, 2012), «Правове виховання в сучасній Україні» (2010, 2013), «Громадянське суспільство: політичні та соціально-правові проблеми розвитку» (2013), «Правова і політична культура українського соціуму в умовах модернізації політико-правового життя» (2016) та ін.

Л. М. Герасіна є членом комісії з професійної етики соціолога-члена САУ, що функціонує при Соціологічній Асоціації України, членом бюро Харківського регіонального відділення САУ, першим віце-президентом Харківської асоціації політологів, членом спеціалізованої вченої ради Д 64.051.15 Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за спеціальністю «соціальні структури та соціальні відносини». Вона є членом редакційних колегій наукових фахових видань: «Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Філософія. Філософія права. Політологія. Соціологія»; міжнародного журналу «PolitBook»;

наукових видань «Державне будівництво і місце самоврядування»; «Проблеми законності»; «Вчені записки Народної української академії»; «Бюлетень Національної служби посередництва і примирення» та ін.

За вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців, плідну науково-педагогічну діяльність Л. М. Герасіна нагороджена Подякою Міністерства освіти і науки України (1994), Почесною грамотою Академії педагогічних наук України (2003). У 2004 р. Указом Президента України нагороджено Орденем Княгині Ольги III ступеня. У 2015 р. Л. М. Герасіна стала лауреатом премії імені Ярослава Мудрого в номінації «За видатні досягнення в науково-дослідницькій діяльності з проблем правознавства». У 2016 р. вона нагороджена Орденем (Почесним знаком) Ярослава Мудрого III ступеня, а також відзначена в Міжнародному академічному рейтингу «Золота фортуна».

Шановна Людмила Миколаївно! Вітаючи Вас з ювілеєм, висловлюємо наше щире захоплення Вашими творчими здібностями, інте-

лектом, цілеспрямованістю, натхненою працею. Ви, безумовно, належите до кола людей, яких називають елітою нації. Ми, Ваші колеги, дивуємось багатогранності Вашої особистості, вражені Вашою інтелігентністю, доброзичливістю, інтелектуальним і духовним багатством.

Прийміть наші побажання міцного здоров'я, благополуччя, молодості душі, відчуття повноти і неповторності життя, розуміння і підтримки людей, які Вас оточують, реалізації найсміливіших творчих задумів!

Нехай надійними супутниками на Вашому життєвому шляху завжди будуть справжнє кохання, щире людське слово та віддані друзі, мир та душевний спокій.

Зичимо Вам щастя, добробуту та злагоди, творчих сил та наснаги. Хай примножуються Ваші досягнення!

*Правління Соціологічної асоціації України,
редакційна рада та редколегія
«Українського соціологічного журналу»*

У НАУКИ – ЖІНОЧЕ ОБЛИЧЧЯ

До ювілею Людмили Миколаївни Герасіної – відомого науковця та педагога

29 серпня 2016 року наукова громадськість нашої країни поздоровляла з ювілеєм Людмилу Миколаївну Герасіну – відомого в Україні та за її межами фахівця в галузі соціології і політології, чудового викладача, чарівну жінку.

Людмила Миколаївна народилася у м. Чернівці в родині лікаря і військового. Закінчуючи школу, щира співуча дівчинка довго не могла зробити вибір між консерваторією і університетом. Перемогла академічна освіта. Вона подала документи на історичний факультет Харківського державного університету імені О. М. Горького і, отримавши диплом історика у 1978 р., до 1982 року працювала вчителем історії у школі, бібліотекарем та викладачем Харківського вищого авіаційно-інженерного училища. Але молодого вчителя приваблювала наукова діяльність.

З 1985 року Л. М. Герасіна працює в Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого, де пройшла шлях від асистента до професора кафедри соціології та політології. І чим би не займалася Людмила Миколаївна – все було перфект! Якщо наукова діяльність, то це більше 300 монографій, статей та підручників, які опубліковані не тільки в Україні, але й в Австрії, США, Росії, Чехії та інших країнах. Якщо викладацька робота, то це десятки студентів, які навіть через роки після закінчення університету надсилають

поздоровлення зі святами своєму Вчителю.

Дивлячись на Людмилу Миколаївну, важко уявити, як ця привітна, завжди усмінена жінка все встигає. Окрім своїх основних обов'язків професора кафедри, головного наукового співробітника сектору проблем організації та функціонування органів державної влади НДІ державного будівництва і місцевого самоврядування Національної академії правових наук України, вона є членом комісії з професійної етики соціолога, яка працює при Соціологічній Асоціації України, першим віце-президентом Харківської асоціації політологів і навіть президентом жіночого клубу Національного юридичного університету «Юнона». І це тільки офіційні посади!

За вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців, плідну науково-педагогічну діяльність проф. Л. М. Герасіна відзначена багатьма державними та академічними нагородами. Безумовно, всі вони засвідчують високі наукові досягнення шановної Людмили Миколаївни. Але є ще одна нагорода – велика повага колег та студентів, які щиро вітають ювілярку і бажають їй доброго здоров'я, благополуччя, натхнення та творчої наснаги.

Доктор соціологічних наук,
професор В. Л. Погрібна